

Kevättalven jäsentervehdys

minna

Suomalainen Naisliitto ry
Jäsentiedote 1/2024

suomalainennaisliitto.fi
toimisto@suomalainennaisliitto.fi
Löydät meidät myös Facebookista
ja instagramista.

TÄSSÄ MINNA-TIEDOTTEESSA

1 / 2024

Puheenjohtajilta: On yhteiskunnallisen vaikuttamisen aika - digituki julkisena palveluna kuuluu kaikille 2

Kansalaisaloite: Digitukipiste joka kuntaan 3

Ajankohtaisseminaari:
600 000 digipudokasta - mitä Suomi tekee? 4

Jäsenyhdistykset tiedottavat
Helsingin yhdistys 7
Hämeenlinnan yhdistys 7
Jyväskylän osasto 9
Oulun osasto 9
Tornion yhdistys 11
Vaasan Suomalainen
Naisklubi 12

MoniNaista – vinkkejä kulttuuri-
tapahtumista 13

Kuva Kirsi Sand

LAHJOITUS: Suomalaisen Naisliiton Ajankohtaisseminaarin alussa 16.2. Suomen Naisyhdistyksen puheenjohtaja **Kukka Lehmusvirta** (kuvassa vasemmalla) ojensi Nuppu Rouhiaiselle 2000 euron lahjoituksen, jolla yhdistys haluaa tukea Suomalaisen Naisliiton kansalaisaloitehanketta. Maamme vanhin naisjärjestö Suomen Naisyhdistys ry. (perustettu v. 1884) juhlii tänä vuonna 140-vuotista toimintaansa. Kiitos lahjoituksesta!

PUHEEN- JOHTAJALTA

Nuppu Rouhiainen.
Kuva: Anne Kurki

On yhteiskunnallisen vaikuttamisen aika – digituki julkisena palveluna kuuluu kaikille!

Vuoden 2024 alusta käynnistyi kahden vuoden pestini Suomalaisen Naisliiton puheenjohtajana. Naisliiton Helsingin yhdistykseen olen liittynyt vuonna 1991 tai 1992. Naisliiton hallituksessa olen ollut jäsenenä vuodesta 2021 ja varapuheenjohtajana vuodesta 2022.

Vaikka olen ollut aktiivi Naisliitossa yli 30 vuotta, puheenjohtajan 'korkokenkiin' astumisen olen kokenut suuren ilon lisäksi valtavan vastuulliseksi tehtäväksi, jonka haluan hoitaa kunnolla ja kunnialla!

Digitaalisuus on ollut Naisliitossa jo usean vuoden ajan yhtenä painopisteenä. Iso kiitos kuuluu liiton Saavutettavuus-ryhmälle, joka on suurella innolla nostanut esille digitaalisuuteen liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia. Aktiivisten naisten keväällä 2023 hallitusohjelmaneuvoitteluiden aikaan organisoima mielenilmaus "Kansallinen hätätilanne – 600 000 digipudokasta" innosti muitakin naisliittolaisia liikkeelle ja sai näkyvyyttä mediassa.

Naisliiton vuoden 2024 kärkihanke on Saavutettavuus-ryhmän käynnistämä 50 000 nimen kansalaisaloitekeräys "Kunnille velvollisuus

järjestää digitukea julkisena palveluna". Yhteinen kampanjamme sai juhlallisen lanseerauksen Helsingin yhdistyksen ajankohtaisseminaarissa 16.2.2024.

Jokaisessa yhdistyksessä on kansalaisaloitteen allekirjoitusten keräämisen yhteyshenkilö, joka yhdessä puheenjohtajan ja hallituksen kanssa vie asiaa eteenpäin paikallisesti. Kuukausittain kokoamme eri puolilla maata olevat aktiivit yhteiseen Teams -tapaamiseen jakamaan kokemuksia, innostamaan ja innostumaan yhdessä. Ensimmäinen tapaamisemme oli 6.2 ja seuraavan kerran kokoonnumme 22.3.

Me vaadimme kaikille yhdenvertaisuutta! Jokainen on ansainnut samanlaisen oikeuden palveluihin. Tämä ei toteudu, ellei kaikkiin kuntiin saada riittävästi viranomaispalvelujen digitukipisteitä.

On aika nousta jokanaisina barrikaadeille ja kutsua muut mukaan!

Nuppu Rouhiainen

Suomalaisen Naisliiton
puheenjohtaja

Suomalainen Naisliitto tekee historiaa

KANSALAISALOITE: DIGITUKIPISTE JOKA KUNTAAN

Suomalaisen Naisliiton Ajankohtaisseminaarissa Helsingissä 16. helmikuuta käynnistettiin Naisliiton kansalaisaloite Digipiste joka kuntaan. Naisliiton Saavutettavuus-ryhmän laatimalla kansalaisaloitteella tavoitellaan lainsäädäntöä, joka takaa apua jakavat digitukipisteet koko maahan. Aloite oli avautunut allekirjoituksia varten jo samana päivänä Oikeusministeriön verkkosivulle. Aloitteen sisällöstä, tavoitteista ja perusteluista kertoi Saavutettavuus-ryhmän puheenjohtaja Kirsti Pohjonen. Häntä haastatteli Kirsi Sand.

Naisliiton historiassa ainutlaatuisen aloitehankkeen taustalla on liiton Saavutettavuus-ryhmän perusteellinen selvitystyö yhteiskunnan digitalisoitumisen vaikutuksista niihin, jotka eivät ole digipalvelujen piirissä. Saavutettavuus-ryhmään kuuluvat puheenjohtajan lisäksi **Soile Hakola, Vuokko Kangassuo, Maija Kauppinen, Pirkko Keskinen ja Anneli Mäkinen.**

Digiasiaan on puututtu jo aiemminkin: viime toukokuussa joukko naisliittolaisia ja ystäviä kokoon-tui mielenilmaukseen Säätytalon eteen. Digitukipiste joka kuntaan -viesti oli tuolloin tarkoitettu Säätytalon kiiruhtaville hallitusneuvottelijoille.

– Jo perustuslaki takaa kaikille kansalaisille yhdenvertaisen kohtelun. Se on yksi painava peruste kansalaisaloitteellemme, Kirsti Pohjonen sanoi. – Laki takaisi digitukipisteet joka kuntaan eri puolille maata, sinnekin, missä niitä ei vielä ole, kaikkiin 309 kuntaan. Laki myös turvaisi toiminnan pysyvyyden.

Digitalisaatio ujuttautuu yhä syvemmälle yhteiskuntaan. Se vaikuttaa kaikkeen kehitykseen maailmanlaajuisesti, mahdollistaa ja helpottaa. Mutta se tuottaa myös ongelmia, jotka on suostuttava

näkemään ja ryhdyttävä korjaus-toimiin.

– Kaikkia kansalaisia koskevissa palveluissa asiat hoidetaan entistä enemmän sähköisesti. Näin toimivat mm. Kela, posti, verottaja, VR, terveydenhuolto sekä myös pankit. Samaan aikaan noin 600 000 ihmistä on täysin syrjäytynyt digitaalisista palveluista. Näiden digipudokkaiden lisäksi useille tuhansille ihmisille digilaitteiden käyttö tuottaa vaikeuksia. Sivistysvaltiossa ei näin saisi käydä, isoa joukkoa ei saa sysätä kylmästi syrjään.

– Digipudokkaat eivät ole pelkästään ikääntyneitä ihmisiä. Ongelmiin on moninaisia syitä. Kaikilla ei välttämättä ole varaa hankkia laitteita. Palveluista syrjäytyneet eivät osaa usein käyttää digilaitteita tai pelkäävät niiden käyttöä. Sairaudet, monet vammat tai kielitaidon puute estävät laitteiden käytön, Kirsti Pohjonen muistutti.

– Laitteet ja ohjelmistot myös muuttuvat nopeasti. Ne, jotka luulivat työvuosinaan osaavansa kaiken, huomaavat parin eläkevuoden jälkeen kohtaavansa digivaikeudet.

AIKATAULU

Kansalaisaloitteen allekirjoitusten keräämiseen on aikaa **kuusi kuu-**

kautta. Viimeistään **16. elokuuta 2024** koossa pitää olla vähintään **50 000 allekirjoitusta**, jotta aloite etenee eduskuntaan. Kyseessä on todellinen suurhanke, joka edellyttää työtä sekä liitolta, yhdistyksiltä että yksittäisiltä jäseniltä.

NÄIN ALLEKIRJOITAT KANSALAISALOITTEEN

Naisliitto vetoaa nyt kaikkiin jäseniin:

Ole yksi digiauttajista!

Allekirjoita aloite sähköisesti oikeusministeriön nettisivuilla, jonne voi kirjautua vahvalla tunnistautumisella esim. pankkitunnuksilla. Suora linkki aloitteeseen on <https://www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/13077>.

Aloitteen otsikko on ”Kunnille velvollisuus järjestää digitukea julkisena palveluna”.

Tai täytä kannatuslomake, jonka saat yhdistyksen yhteyshenkilöltä. Tästä lähetetään yhdistyksille ohjeet.

Aloitteesta on lähetetty tietoa medialle ja järjestöille kautta maan. Jokainen jäsenyhdistys ja yksittäinen jäsen voi auttaa yhteisiä ponnisteluja ja välittää tietoa aloitteesta sidosryhmille ja ystäville omia kanaviaan pitkin.

Aloitteesta on painatettu myös pieni **esite**, josta selviää aloitteen ydin ja kannatusohjeet. Esitteen teksti on sekä suomeksi että ruotsiksi.

– Kansalaisaloite antaa meille tilaisuuden yrittää auttaa niitä, jotka ovat nyt avun tarpeessa. Se voi olla yksi sysäys muiden joukossa alkuongelmia korjaavalle muutokselle. Tulevaisuuden on kuuluttava kaikille, Kirsti Pohjonen summasi lopuksi. – Toivotamme intoa ja voimia allekirjoitusten hankintaan!

Teksti: Kirsi Sand

Yläkuvassa oik. Kirsti Pohjonen, haastattelijana Kirsi Sand. Kuvassa oikealla Saavutettavuus-ryhmän jäsenet kantamassa mielenilmauksen kylttejä. Taustalla esittelyn av-tekniikkaa hotava Onni Keskinen,.

600 000 digipudokasta – mitä Suomi tekee?

Helsingin Ajankohtaisseminaari pureutui digitalisaation vaikutuksiin

Seminaariväkeä kokoontumassa Helsingin Aikuisopiston juhlasalissa. Vasemmanpuoleisessa kuvassa erityisasiantuntija Minna Lohtander.

Leutona kevättalven perjantai-iltapäivänä 16. helmikuuta kokoontui runsas joukko naisliittolaisia ja muita aiheesta kiinnostuneita Suomalaisen Naisliiton Helsingin yhdistyksen järjestämään Ajankohtaisseminaariin. Helsingin Aikuisopiston juhlasalissa Runeberginkadulla järjestetty seminaari tarttui päivänpolttavaan aiheeseen: digitalisaatioon ja sen vaikutuksiin yhteiskunnassa. Seminaarin otsikko ”600 000 digipudokasta – mitä Suomi tekee?” haastoi pohdintoihin sekä tilaisuuteen kutsutut asiantuntijat että kuulijat.

Ajankohtaisseminaarin avasi Naisliiton uusi puheenjohtaja **Nuppu Rouhiainen**. Tilaisuutta juonsi **Anneli Mäkinen**.

Sosiaali- ja terveyspalvelut digitaalisina

Erityisasiantuntija **Minna Lohtander** Sosiaali- ja terveysministeriöstä piti ensimmäisen alustuksen. Hän puhui **digiosallisuuden** käsitteestä, joka tarkoittaa arjen sujuvuuden kannalta riittävän aktiivista osallistumista sellaiseen yhteiskunnan toimintaan, jossa hyödynnetään digitaalisia välineitä, sovelluksia ja palveluita. Digiosallisuuden edellytyksenä on pääsy palveluihin sekä teknologian saatavuus, samoin digitaalisten välineiden ja kanavien käytettävyyttä, saavutettavuus, turvallisuus ja toimivuus. Kansalaisilta myös edellytetään digiosaamista ja taitoa käyttää välineitä. Samoista seikoista muodostuu myös digikui-luja, syrjäytymistä, kun edellytykset eivät täyty yhteiskunnan muuttuessa nopeasti kohti digitalisaatiota.

Digiosallisuuden edistäminen ja digisyrjäytymisen ehkäiseminen on eri ministeriöiden sekä hallinnonalojen yhteistä työtä. Esimerkkinä Lohtander mainitsi v. 2020-23 valtiovarainministeriön vetämän poikkihallinnollisen *Digi Arkeen* -neuvottelukunnan, joka oli kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden, viranomaisten ja elinkeinoelämän yhteistyökanava. Sen tavoitteena oli tukea eri väestöryhmien mahdollisuuksia yhdenvertaiseen digitaalisten palvelujen käyttöön. Tällä hetkellä Digi- ja väestötietovirasto sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitos työskentelevät digiosallisuuden vahvistamiseksi sekä digituen kehittämiseksi yhteistyössä muun muassa hyvinvointialueiden kanssa. Pyrkimys on digituen saatavuuteen koko maassa.

Minna Lohtander muistutti, että tiettyyn ikäryhmään kuuluminen ei selitä ihmisen digitaitoja, vaikka näin usein luullaan. Digi Arkeen -neuvottelukunnan mukaan lasten digitaitojen kehittymiseen vaikut-

tavat vanhempien ja perheen digiosaaminen ja taidot. Turvallisen digipalvelujen käytön opettelu lapsille on tärkeää. Nuoret puolestaan tarvitsevat osaamista erityisesti medialukutaidoissa, tietoturvassa ja yksityisyyden suojassa. Kaikki nuoret eivät ole ”diginatiiveja”. Aikuisten digivalmiudet ovat hyvin eritasoisia. Teknologian jatkuva kehittyminen edellyttää jatkuvaa oppimista, mikä voi työelämässä aiheuttaa kuormitusta ja toisaalta jättää työelämän ulkopuolella olevat vaille uusia taitoja. Ikääntyvienkin digitaidot vaihtelevat. Suuri ongelma on löytää ilmaista tai edullista digitukea.

Digiosallisuus on jatkuvaa oppimista, se on elinikäinen prosessi, Minna Lohtander sanoi. Digiosallisuus edellyttää kuitenkin taitojen lisäksi mahdollisuuksia saada teknologiaa käyttöön.

Nykyisessä hallitusohjelmassa on kirjattuna, että julkisissa palveluissa nostetaan sähköisen asioinnin osuutta ja tehdään digitaalisesta

Professori Marja Jylhä puhumassa. Etuvissä vasemmalta Anni Täckman, Erja Morottaja ja Hitobi Tabuchi. Kuvissa keskellä ja oikealla erityisasiantuntijat Mattias Lindroth ja Mirva Gullman.

asioinnista ensisijaista. Kaikille se ei kuitenkaan ole mahdollista. Digisyrjäytymistä pyritään ehkäisemään huomioimalla eri käyttäjäryhmien tarpeet ja digitaalisten ratkaisujen helppokäyttöisyys ja varmistamalla kasvokkain tai puhelimitse asiointi tarvittaessa.

Minna Lohtander totesi digitaalisten palvelujen tuovan paljon hyvää. Palveluja voi saavuttaa kotona käsin, joitakin myös ympäri vuorokauden ja kaikkina viikonpäivinä. Ihmiset voivat niiden avulla mm. ylläpitää omatoimisesti hyvinvointiaan ja toimintakykyään. Digitaalisten palvelujen yhtenä keskeisenä tavoitteena on vapauttaa ammatillaisia ihmisten kohtaamiseen kasvokkain. Mutta haasteena on palvelujen tekeminen kyllin helppokäyttöisiksi. Käyttö on monelle monimutkaista ja vaatii sekä termien että itse laitteen sujuvaa hallintaa. Digitukihenkilöille on suuri tarve.

Ikääntyneet ja digitalisaatio

Gerontologian professori **Marja Jylhä** Tampereen yliopistosta pohti alustuksessaan, edistääkö digitalisaatio ikääntyvien osallisuutta vai syrjäytymistä.

Nykyiset 60-70-vuotiaat ovat psyykkisesti parempikuntoisempia, aktiivisempia ja koulutetumpia kuin ennen, Marja Jylhä sanoi. Voidaankin puhua uudesta myöhäiskeskiiän elämänvaiheesta. Jylhän mukaan

on harhaanjohtavaa puhua ikään-tyneistä yhtenä ryhmänä. Ikävuosien 60 - 105 välillä on yli 40 vuotta – puhuisimmeko vastaavasti 1- 45-vuotiaista yhtenä ikäryhmänä? Emme. Ryhmien sisällä on laaja kirjo.

Totta kuitenkin on, että Suomi ikääntyy vauhdilla. 85-vuotiaiden ja sitä vanhempien määrä on kaksinkertaistunut 20 vuodessa.

Marja Jylhä totesi digisovellusten helpottavan arkea. Käyttö lisää ihmisten osallisuutta, mutta se edellyttää tarvittavia digitaitoja ja -laitteita. Sovelluksilla hoidetaan monia päivittäisiä asioita: tehdään ostoksia, ollaan yhteydessä ystäviin, luetaan uutisia, kuunnellaan musiikkia, katsotaan viihdeohjelmia, hankitaan teatterilippuja, etsitään aikatauluja ja ostetaan juna- tai bussilippuja. Myös tärkeät viranomaispalvelut ovat digiyhteyden päässä: henkilökortin, ajokortin tai passin hakeminen, pankkipalvelut, terveydenhuollon palvelut.

FinTerveiden seurantatutkimuksen mukaan (2020) yli 70-vuotiaista korkeakoulutetuista jopa 80 prosenttia käyttää digipalveluja, mutta vain 36 prosenttia niistä, joilla on peruskoulutus. Digittömyys johtaa syrjäytymiseen palveluista. Esimerkiksi henkilö ei ole saanut uusittua henkilökorttia tai verkkopankin toiminta on jumiutunut eikä asiakas ole saanut sovituksi aikaa kasvokkain asiointiin. Syrjäytymisen taustalla on monia syitä. Ei

ole tarvittavia laitteita, ei rahaa, ei taitoja tai ei kykene oppimaan laitteiden käyttöä. Iän karttuessa näkö ja motoriikka heikkenevät. Myös työikäiset kokevat vaikeuksia, kun ohjelmistot muuttuvat ja on omaksettava yhä uutta.

Digijärjestelmä ei neuvo, ei siedä virheitä ei tee kompromisseja, Marja Jylhä huomautti. Digitalisaatio muuttaa kykeneviä ihmisiä kykenemättömiksi, on pakko turvautua toisten tukeen, jopa satunnaisenkin henkilön apuun. Tästä taas koituu tietoturvaongelmia.

Vanhusasiavaltuutettu on tehnyt selkeät ehdotukset ongelmien korjaamiseksi. Ensiksi: kunnille säädetään velvollisuus tukea asukaiden digitukea ja avataan julkisia yhteisiä live-asiointipisteitä, joissa saa palvelua kasvokkain. Toiseksi: säädetään selkeämpi lainsäädäntö toisen puolesta asiointille ja tuetulle asiointille. Kolmanneksi: luodaan kansallisesti keskitetty asiointikanava niille, jotka eivät käytä digipalveluja. Tehdään myös tunnetuksi Digi- ja väestötietoviraston *Kansalaisneuvonta-palvelua*, joka neuvoa asiointin ongelmassa. <https://www.kansalaisneuvonta.fi/fi-FI>, puh. 0295 000 (ma-pe 8-21, la 9-15).

Marja Jylhä kiteytti lopuksi: digitalisaation kehitys luo suuria mahdollisuuksia, mutta digipakko syrjäyttää monia ja estää siten perusoikeuksien toteutumisen. Ongelmat tulee tunnustaa ja ryhtyä korjaamaan niitä.

Millaista on olla syrjässä - kommenttipuheenvuorot

Edellisten alustusten jälkeen kuultiin kommenttipuheenvuorot kolmelta erityisryhmien edustajalta. Vammaisten naisten järjestön *Ru-setti ry:n* järjestöpäällikkö **Anni Täckman** kertoi vammaisten ja pitkäaikaissairaiden saavan digipalveluista suurta hyötyä, kun palveluja voi käyttää kotona. Ongelmia voi tuottaa fyysinen hankaluus käyttää digitaalisia laitteita, ilman apuvälineitä. Heikko näkö tai kuulo vaikeuttavat. Myös selkokielen tarve korostuu. Vaikeuksissa jää yksin, jos lähipiirissä ei ole henkilöä, joka voisi auttaa.

Vailla vakinaista asuntoa ry:n viestintäpäällikkö **Erja Morottaja** kertoi Suomessa olevan 3400 asunnotonta, joista yli 700 on naisia. Asunnottomien karussa arjessa laitteita varastetaan, ne vanhenevat ja rikkoutuvat ja laitteiden lataus tuottaa hankaluuksia. Ei ole tarvittavaa osaamista ja mm. hakemusten täyttö on vaikeaa. Digiavun tarve on huutava.

Monika-Naiset liitto ry:n asiantuntija **Hitomi Tabuchi** kertoi järjestön asiakkaiden olevan pääosin maahanmuuttajanaisia, eri ikäisiä ja erilaisin koulutustaustoin. Suuri ongelma on kielitaito. Vaikka selviäisi jokapäiväisissä puhetilanteissa suomen kielellä, viranomaiskieli on erittäin vaikeaa. Se näkyy hakemusten täyttämässä tai vaikkapa lasten koulunkäyntiin liittyvän Wilma-järjestelmän käytössä.

Tukea digin käyttöön tarvitaan, vaikka taidot kasvavat

Digi- ja väestötietoviraston erityisasiantuntija **Mirva Gullman** puhui digitalisaation tulevaisuuden näkymistä. Digitalisaatio tulee olemaan kaikkialla. Ongelmista tulee kompleksisempia, turvallisuusympäristö tulee monimutkaiseksi ja samalla väestö ikääntyy.

Digi- ja väestötietovirasto toimii digituen valtakunnallisena kehittäjänä. Digitukea kohdennetaan organisaatioihin ja digituen tarjoajien osaamisen kehittämiseen.

Digitukea tarvitsevat yksittäiset kansalaiset sekä yhteisöt ja yritykset. Digituen antajina ja kehittäjinä toimivat mm. kirjastot, järjestöt, yhdistykset, kunnat ja kansalaisneuvontapalvelu. Tuki ei kuitenkaan ole koko maata kattava. Digituki saa rahoitusta eri lähteistä, kuten Valtiovarainministeriöltä, Opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Euroopan sosiaalirahastolta (ESR) ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskuskukselta (STEA). Tukea voi saada myös säätiöiltä ja kunnilta.

Kansalaiset tarvitsevat digitukea monissa arjen käytännön tilanteissa, vaikkapa opiskelupaikan tai sosiaalietuuksien hakemisessa tai asunnonhaussa. Avun tarpeen taustalla on eri syitä, kuten häpeä puutteellisista digitaadoista, pelko tietojen vuotamisesta, heikko suomen kielen taito ja pitkä poissaolo työelämästä. Tarpeisiin vastataksaan myös digituen antajat itse tarvitsevat koulutusta.

Millaisia sitten ovat suomalaisten digitaadot? Hyvät, vastasi **Mirva Gullman**. Suomi on kansainvälisissä vertailuissa kärkiryhmässä. Vähintään perustaidot on 79 prosentilla kansalaisista. Ikäryhmittäin on kuitenkin selviä eroja. Digitukea siis tarvitaan. Parhaat taidot ovat alle 45-vuotiailla, joista jopa 94 % hallitsee ainakin perustaidot. Kun vastaajien ikä kasvaa, digitaadosten osuus vähenee, niin että 65-vuotasta alkaen osajia on 50 % ja 75-89-vuotiaissa enää 22 %. Digiosaaminen on kuitenkin kasvanut kaikissa ikäryhmissä hiukan kahden viime vuoden aikana.

Edelliseen liittyvässä kommenttipuheenvuorossaan Suomen Kuntaliiton erityisasiantuntija **Mattias Lindroth** korosti, että digitalisaatio on tarpeellista ja välttämätöntä – kukapa nyt vaikka yhä haluaisi täyttää entisajan tapaan veroilmoituksia, kun Omaverosta saa digitaalisena palveluna esitetyt ilmoitukset? Monesti kuitenkin viranomaisien lomakkeet voivat olla vaikeatajuisia. Lindroth korostikin, että kaikille kansalaisille tarkoitettujen palvelujen tulee olla helppokäyttöisiä. Yhdenvertaisuus ei saa olla vain sana, sen

FT Tomi Kauppinen

pitää olla ajattelutapa. Pitää ottaa huomioon kansalaisten tarpeet ja rajoitukset. Digi kuuluu kaikille.

Tekoäly – uhka vai mahdollisuus?

Alustuksessaan Aalto-yliopiston dosentti, FT **Tomi Kauppinen** puhui elämästä tekoälyn kanssa, sen tarjoamista mahdollisuuksista ja uhkakuvista. Tekoäly käyttää ihmisen tuottamaa dataa, tekstiä, kuvia ja menetelmiä tuottaakseen uutta. Tekoäly pystyy käsittelemään suuria aineistoja nopeasti. Käytännön sovellukset ovat lukemattomat ja ulottuvat aina kielen kääntämisohjelmista ja sairauksien diagnosoinnista vaikkapa itse ajaviin autoihin.

Kauppinen testasi yleisöä esittämällä valkokankaalla valokuvapareja, joista toinen oli alkupeurainen, toinen tekoälyn tuottama. Eroa oli vaikea havaita. Tekoäly on jo keskellä meitä, emme aina tiedosta käyttävämme sitä, vaikka käytämme sitä päivittäin esimerkiksi erilaisissa älypuhelimien tai tietokoneen sovelluksissa. Suomalaisille on tullut tutuksi myös ChatGPT-tekoälychatbotti, joka tarjoaa sisällöntuotantoa, asiakaspalvelua ja monia muita hyödyllisiä sovelluksia.

Tekoäly ei kuitenkaan ajattele, Tomi Kauppinen muistutti, lainaten lopuksi FT Lili Aunimoa: "Ajattelua ei voi ulkoistaa tekoälylle, ihmisen pitää vieläkin ajatella ihan itse."

Teksti ja kuvat: Kirsi Sand

JÄSENYHDISTYKSET TIEDOTTAVAT

HELSINGIN YHDISTYS

Tammikuinen näkymä
Aurorankadun
ikkunasta.

Helsingin yhdistyksen kuulumisia

Kiitos syksyn sateiden, Aurorankadulla on nyt uudet parketit koustiloissa ja kirjastossa. Evakoon ajanut remontti toi muutakin positiivista; otimme Helsingin yhdistyksessä käyttöön elävät etäkokoukset sekä löysimme kaupungilta uusia kokouspaikkoja, kahviloita, keskustakirjasto Oodin huipputekniikalla varustetut kokoustilat. Huomasimme, että rajallinen aika myös tehostaa kokouksia. Näistä pidetään kiinni. Rohkenisimmekohan keväällä jo kokeilla paperittomia kävelykokouksia?

Saimme syyskokouksessa palautetta jäsenviestinnästä. Tähän tartutaan ja jäsenviestintä on yhdistyksen hallituksen ykkösprioriteetteja. Viestintätoimikunnassa on tilaa viestintää ideoiville jäsenille hallitusjäsenien rinnalle. Mietitään yhdessä, miten nykyiset ja mahdolliset uudet käytännöt parhaiten palvelevat jäsenten saavuttamista ja dialogia, niin hallituksen suuntaan kuin myös jäsenten kesken.

Osallistumme Naisliiton strategiyöhön, ja rakennamme strategiaa joka päivä kaikissa kohtaamisissa turvallisen tilan periaattein.

Suuri kiitos Helsingissä 16.2.2024 pidetyn, digipalveluiden saavutettavuuteen paneutuneen Ajan kohtaisseminaarin järjestämisestä kuuluu Helsingin yhdistyksen koulutustoimikunnalle. Toimikunta on ollut järjestämässä vuosittain kaksikin seminaaria, joiden tekeminen on melkoinen ponnistus. Viime vuoden helmikuussa toteutettiin yhdessä Nytkis ry:n, Naisasialiitto Unioni ry:n ja Suomen Akateemisten Naisten Liitto ry:n kanssa Ajan kohtaisseminääri eduskuntavaalien temalla *Sata naista eduskuntaan*. Toukokuussa oli vuorossa yhdessä Naisasialiitto Unionin, Marttaliitto ry:n ja Finlands svenska Marthaförbundet rf:n kanssa toteutettu Naisliiton perinteinen Minna Canth -seminääri aiheenaan *Sankta Lucina – 170 vuotta tulisieluista naisasiavaihtamista*.

Vuoden 2024 Tapahtumakalenteri täydentyy jatkuvasti. Tervetuloa mukaan myös aktiivitoimijaksi

– vaikka vain toteuttamaan yksi oman mielen mukainen popup-tapahtuma!

<https://naisliittohelsinki.fi/tapahtumat.php>

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidetään keskiviikkona 20.3. klo 17.30 alkaen Helsingin aikuisopiston auditoriossa. Ennen ja jälkeen kokouksen vapaata keskustelua. Kannattaa tulla keretomaan kuulumiset!

*Teksti ja kuva:
Heljä Majamaa*

HÄMEENLINNAN YHDISTYS

Hämeenlinnan yhdistyksen kevätkausi käynnistyi hallituksen kokouksella tammikuussa, jolloin linjasimme tarkemmin tulevia tapahtumia ja valmistelimme vuosikokouksen asioita.

Kirjailijavierailu

Lukupiiriin saimme vieraaksi kirjailija **Maritta Lintusen**, joka asuu Hämeenlinnassa. Luettavana oli mm. hänen teoksensa *Sata auringon kiertoa*, jolla hän sai Savonia-kirjallisuuspalkinnon joulukuussa 2023. Lintunen kuvaa suurta yhteiskunnallista rakennemuutosta, jolloin kuihtuva maaseutu pakotti 1970-luvulla kymmenet tuhannet suomalaiset muuttamaan Ruotsiin paremman elämän toivossa. Teos nostaa esille juurettomuuden ja sopeutumisvaikeudet, mutta on samalla ylistyslaulu kotiseudun, omien juurien ja oman äidinkielen arvostamisen tärkeydestä.

Arvattavasti lukupiiri innostui muistelevaan noita aikoja kukin omien kokemusten kautta. Kirjailija piti tärkeänä yksinäisen kirjoittamistyön ohella saada tavata lukijoita ja päästä keskustelemaan lukukokemuksista.

Lukupiiri jatkaa vakiintunutta

Kirjailija Merete Mazzarella vierellään tyytyväisyyttä uhkuvat puheenjohtajat Ritva Karinsalo ja Petteri Kaleva. – Kuva: Heli Nylander.

toimintaansa. Tapaamiset ovat keran kuukaudessa, kesä pois lukien. Yhdessä sovitaan luettava teos, vuorollaan alustetaan teoksen pääkohdista ja kirjailijasta, juodaan kahvit ja keskustellaan innostuneesti.

Yleisötapahtuma

Verkostoiduimme viime vuonna Tavastsvenskar-yhdistyksen kanssa tavoitteena tehdä yhdessä jotain naisasian hyväksi. Päädyimme pitämään Runebergin päivänä kaksikielisen yleisötilaisuuden nostoen **Fredrika Runebergin** kirjailijana ja aikansa naisasiana esille. Saimme vieraaksi kirjailija **Merete Mazzarellan**, joka on kirjoittanut kirjan Fredrika Runebergistä, kuinka tämä älykäs nainen kirjoitti, luovi ja toimi sukupuolensa ja kansallisrunoilijan vaimon roolin asettamissa rajoissa naisten asemaa edistäen.

Tilaisuuden yleisömenestys yllätti täysin. Joudimme lopulta laittamaan lapun luukulle, tila ei antanut myöten ottaa kaikkia halukkaita sisään. Silti taisimme hipoa paloturvallisuuden rajoja. Runebergin tortut nautittiin tietysti Wetterhoffin kahvilassa ennen tilaisuuden alkua.

Tulossa

Hämeenlinnan Teatterin johtajan **Anna-Elina Lyytikäisen** vieraaksi pääsemme lähiaikoina. Tutustumme teatterin johtamisen kysymyksiin, tulevaan ohjelmistoon ja katsomme näytelmän *Kysy Siskoilta*. Tapaamiseen tulevat mukaan myös Liike- ja virkanaisten sekä Luustoyhdistyksen jäseniä. Näin edistämme järjestöyhteistyötä ja verkostoitumista.

Vuosikokous järjestetään 19.3.2024. Samalla pääsemme tutustumaan Pihlajalinnan lääkärikeskukseen. Kevään aikana tapaamme jäseniä Minnan päivän merkeissä ja mahdollisesti luontoretellä.

Isoja haasteita pienelle yhdistykselle riittää. Kansalaisaloitteen edistäminen vaatii elokuuhun asti aktiivista osallistumista nimien keräämiseen. Siihen tarvitaan talkoohenkeä. Syyspuolen suunnitelmiin kuluu kaksi isoa ponnistusta: HAMK:n kanssa ”Älyvaateseminaarin” toteutus ja kirjaston kanssa Naisten Ääni -näyttelyn järjestäminen.

Teksti: Ritva Karinsalo

Merete Mazzarella paljasti todellisen Fredrikan

Hämeenlinnan Wetterhoffin Wanhakutomo pullisteli ääriään myöten Runebergin päivän iltana, kun 137 naista ja miestä täyttivät salin. Houkuttimena eivät olleet Runebergin tortut – vaikka niitäkin tarjottiin – ei liioin niillä aamiaisiaan täydentänyt Johan Ludvig Runeberg, vaan kirjailija, professori Merete Mazzarella. Hän oli tullut Hämeenlinnaan kertomaan Fredrikasta ja hänen naiseutensa monista kasvoista.

Jälkipolvi eli me tunnemme Fredrika Runebergin kansallisrunoilijan uhrautuvana vaimona, joka oli käsistään taitava, hoiti suuren talouden ja loppuvuosina myös sairastuoteeseen sidotun miehensä. Mutta Fredrika oli enemmän: ensimmäinen naistoimittaja ja ensimmäisiä historiallisten romaanien kirjoittajia. Kirjoittaminen kumpusi hänen tunne-elämänsä paineista. Se näkyy puhujan mukaan varsinkin hänen toisen historiallisen romaaninsa päähenkilössä Sigrid Liljeholmissa, joka ei päätynyt avioliittoon eikä kuollut, vaan löysi itselleen elämäntehtävän.

Fredrika kuului Tengströmien kulttuurisukuun ja oli puolisoaan opineempi, kielitaitoisempi ja sosiaalisempikin. Hän perusti Porvooseen Rouvasväen yhdistyksen ja köyhien tyttöjen koulun, jonka johtokunnan puheenjohtajana toimi 16 vuotta. Tässä piili emansipaatiota, johon suhtauduttiin tuolloin epäillen.

Fredrika perusti myös lukutaitoisten naisten kanssa piirin, joka koontui kerran viikossa puhumaan suomea ja lukemaan muun muassa juuri ilmestynyttä Kalevalaa.

46 vuotta kestäneen avioliiton ajan Fredrika hallitsi Runebergien taloa ja taloutta, mutta pysyi Merete Mazzarellan mukaan Runebergin sydämen yksinvaltiaana, vaikka jälkipolville on kerrottu toisin. Tapasihan Johan Ludvig ihastua kauniisiin nuoriin naisiin ja kirjoittaa näille rakkausrunoja ja -kirjeitä.

Kaksikielisen Fredrika-illan järjestivät Suomalaisen Naisliiton Hämeenlinnan yhdistys ry. ja Tavastsvenskar rf. Yhdistysten puheenjohtajat **Ritva Karinsalo** ja **Petteri Kaleva** toivottivat vieraat tervetulleiksi. Vanajan kamari-kuoron lauluryhmä lauloi, lausujat **Camilla Strang** ja **Tuula Salin** tulkitsivat Fredrikan ja Johan Ludvigin runoja. Päätössanat esitti Naisliiton Hämeenlinnan yhdistyksen varapuheenjohtaja Pirkko Keskinen.

Jos Fredrika ja hänen aikansa kiinnostavat, tartu Merete Mazzarellan kirjaan *Fredrika Charlotta*, joka julkaistiin vuonna 2007 Fredrikan 200-vuotispäivänä. Runebergien pariskunnan elämää taas valottaa vuonna 2004 ilmestynyt **Agneta Rahikaisen** Johan Ludvig ja Fredrika Runebergin kuvaelämäkerta.

Teksti: Maija Kauppinen

"Mies kirjoittaa kun tahtoo ja tuntee olevansa vireessä, nainen, ainakin sellainen jolla on lapsia ja talous, kun saa ja ehtii, ja on kiittollinen voidessaan aivan kuin varastaa itselleen tällaisen ilon."

Fredrika Runeberg

JYVÄSKYLÄN OSASTO

Naisliiton Jyväskylän osasto järjestää jäsenilleen kevään aikana muutamia tapahtumia. Luovassa on mm. tutustumiskäynti Jyväskylän Maakunta-arkistoon maaliskuuhuhtikuussa. Minna Cantthin päiväksi 19.3. on myös suunnitteilla ohjelmaa.

Toukokuussa 8.5. yhdistys käy Jyväskylän Sinfonian konsertissa *Music Divas*, jossa solistina on suosittu artisti Diandra.

Jyväskylän osasto järjestää Suomalaisen Naisliiton Minna Canth-seminaarin ensi syksynä, alustavasti lokakuussa. Tähän on jo aloitettu valmistelut.

Teksti: Tuula Riipinen

OULUN OSASTO

Kuva: Ulla Törne

Oulussa vuoden 2024 teemana yhteistyö, osallistuminen ja saavutettavuus

Toimintamme painopisteenä on edistää jäsenten osallistumista ja osallisuutta. Oulussa olemme ottaneet kaikki mukaan ideoimaan yhdistyksemme toimintaa. Jäsenistö on uudistumassa ja toisesta päästä vanhenemassa. Haluamme huomioida erilaisia toiveita ja tarpeita. Haluamme rohkaista ja tukea jäseniämme osallistumaan aktiivisesti yhdistyksen toimintaan ja valikoimaan erityisesti tarjontaa, joka kiinnostaa ja houkuttelee mukaan myös esim. yksinäisen ystävän. Autamme ikääntyneitä jäseniämme kuljetuksissa ja siten edistämme saavutettavuutta yhdistyksen toimintaan.

Jatkamme yhteistyötä Nytkiksen ja muiden naisjärjestöjen sekä Naisliiton Tornion yhdistyksen kanssa. Kevään toimintasuunnitelma sisältää monipuolisesti asiapitoisia esityksiä sekä erilaista kulttuuri- ja virkistystoimintaa. Kulttuuritapahtumiin osallistumisen lisäksi reflektoinnista yhdessä niiden heittämistä kokemuksista.

Tiedotamme tapahtumista useaan kertaan vuodessa sähköpostin välityksellä sekä kotisivuillamme. Muille naisjärjestöille ja kaikille kiinnostuneille tiedotamme sosiaalisen median kanavilla. Oulun kaupunki tarjoaa meille tilat jäsen-tapahtumiimme.

Teksti: Tiina Tervaskanto-Mäen-tausta ja Pirkko Pietiläinen

Ulla Moilasan-Pyhtisen taide-näyttely Muhoksella

Koivu ja Tähti -kulttuurikeskuk-sen näyttely *"Väriä ja valoa kaamokseen"* Muhoksella päättyi vuodenvaihteessa. Taiteilija **Ulla Moilanen-Pyhtinen** on Suomalai-sen Naisliiton Oulun osaston jäsen ja sen hallituksessa.

Moilanen-Pyhtinen on tyytyväinen sekä yleisömäärään että kävijöiden antamiin kommentteihin. Lisää tällaisia töitä on toivottu ja kerrottu niiden voimaannutavan.

Narsisti ja uhri

Monipuolinen näyttely edusti niin symbolismia kuin muitakin tyyli-suuntia. Kanta-aottavia teoksia edustavat *Narsisti ja uhri* (80x100 cm) ja *Sukuperintö* (100x120 cm).

Narsisti ei kykene empatiaan, hän ei paljasta omaa sisimpäänsä, hän peittää myös uhrinsa "silmät", uhrin elämä on arvaamatonta ja kaikki vika on hänessä. Näin kommentoi taiteilija työtään. Limingan Taidekoulun kritiikissä kiitellään mm. maalauksen onnistunutta sur-realismia. Virta ja koski pelottavat.

Sukuperintö-maalaus on syntynyt Limingan Taidekoulun kurssilla. Kaikki teokset ovat öljyväritöitä.

Sukuperintö

Kristiina (80x120 cm) on taiteilijan tyttärestä kuva viimekesäisessä Prahassa. Oranssi värikin kuvaa elämäniloa.

Muita näyttelyn tauluja olivat mm. Juuri ennen koronapandemiaa syntyi työ nimeltä Enne sekä Talvea Värtössä, joka on talven kauneuden esiin tuova maalaus.

Ulla Moilanen-Pyhtinen on Oulun osaston "virallisen" kassin kuvituksen luoja. Näitä sinisiä kasseja on Naisliiton tilaisuuksissa ollut jaossa, joten se lienee tuttu monelle lukijalle. Taiteilija on myös lahjoittanut töitään hyväntekeväisyys-tarkoituksiin.

Lisää Ulla Moilasen-Pyhtisen maalauksia löytyy verkkosivulta otsikolla taiteilija-ulla, os. <https://www.ullamoilanenpyhtinen.com/>.

Teksti: Pirkko Pietiläinen

Kristiina

OULUN OSASTON KEVÄÄN 2024 KALETERISSA

14.3. Yhdistyksen vuosikokous
19.3. Minna Canthin päivää ja 180 v. syntymäpäivää juhlietaan perinteisesti yhdessä yhteistyökumppanien kanssa Aleksinkulmassa yhteistyössä NYTKIKsen ja Marttojen kanssa. Ohjelmassa Oulun tuomiorovasti Satu Saarisen esitys tuoreesta kirjastaan "Annikin sota ja rauha", jossa hän kertoo isoäitinsä tarinaa. Tilaisuudessa kruunataan myös 11. tähtiemo.
6.4. Kemin kaupungin teatteri" Pohjolan mielellön historia" klo 14:00. Mukaan tulee Tornion osaston jäseniä.

18.4. Vieraana Oulun vanhusneuvoston puheenjohtaja Marja-Leena Kärkkäinen. Keskustelemme ikääntyvien palveluista ja niiden saavutettavuudesta Oulussa. Lisäksi teemana "KIPU" taidenäyttelyn herättämät ajatukset.
10.5. Oulun Teatteri "Voi Luoja" -esitys + jälkipuinti
16.5. Esitys teemana ~vihreä siirtymä; jätteen ja hyödykkeiden kierrätys, ruokahävikin hyödyntäminen
10.6. "Naisten ääni" näyttelyn avajaiset ja vierailu Raahen. Kirsti Ojala valmistelee näyttelyä.

Minna Canthin ja tasa-arvon päivän juhla ti 19.3.2024

Aleksinkulman juhlasalissa klo 16.00 -18.15

Maksuton yleisötilaisuus

Kahvitarjoilu alkaa klo 15.30

16.00 Tilaisuuden avaus
16.10 Lauluyhtye Pyrstötähdet
16.25 Tuomiorovasti Satu Saarinen *"Kaikesta jää jälki."*
Isoäitini matka Saksaan ja takaisin toisen maailmansodan aikana
17.25 Minna Canthin kirjeitä:
 Suomalaisen Naisliiton Oulun Osaston ryhmä
17.40 Oulun vuoden 2024 Tähtiemon kruunaaminen.
 Suomalaisen Naisliiton Oulun Osasto ry
18.15 Tilaisuus päättyy

TERVETULO!

Kirjoja myytävänä

Järjestää:

Oulun Seudun NYTKIS, Suomalaisen Naisliiton Oulun Osasto ry,
Kempeleen Nuorekkaat Martat ry

NYTKIS

NAISJÄRJESTÖT YHTEISTYÖSSÄ

TORNION YHDISTYS

Kevätkauden 2024 toiminta

Aloitimme kevätkauden 2024 tustumalla **Annikki Luukelan** näyttelyyn Aineen taidemuseon Fokus-tilassa 15.1.2024. Taidemuseon amanuenssi **Amanda Hakoköngäs** kertoi kemiläislähtöisestään Annikki Luukelasta taiteilijana ja hänen tuotannostaan. Hän on mm. yksi valotaiteen pioneereista Suomessa.

Lauantaina 27.1. järjestimme Kemin Digipoliksessa yhteistyössä Meri-Lapin Akateemiset Naiset ry:n ja Meri-Lapin Yrittäjänaiset ry:n kanssa tilaisuuden teemalla Pärjäävä Naisjohtajuus Pohjoisesta Näkökulmasta.

Vuoden ensimmäinen Lukupiiri oli 14.2. Aineen taidemuseon kahvion tiloissa, kirjana Ritva-Elina Pylväksen kirjoittama *Aunuksen pääskysset*.

Jäseniltä järjestettiin Åströmin kartanossa 21.2. Illan teemana oli mm. Mielen hyvinvointi, alustajana MIELI Meri-Lapin mielenterveys ry:n/Kriisikeskus Turvapoijun toiminnanjohtaja **Hannele Mäki-ollitervo**. Infoa myös SNL:n 'Kunnille velvollisuus järjestää digitukea julkisena palveluna' -hankkeesta / digituki -yhteyshenkilö **Kaisa Lauri**.

Kansainvälisenä naistenpäivänä

Tornion yhdistyksen naisliittolaisia ja oikealla amanuenssi Amanda Hakoköngäs. Kuva: Raili Ilola.

8.3. avataan Tornionlaakson museossa *Naisen ääni - naiskuvia Tornionlaaksosta* -näyttely.

Näyttely, josta lisää ohessa, on koostettu yhteistyössä SNL Tornion yhdistyksen kanssa. Se on avoinna Tornionlaakson museossa 2.6. saakka. Sen jälkeen se lähtee kiertämään Tornionlaakson museon toiminta-alueen kuntiin Simosta Muonioon. Kun näyttely on kiertänyt Suomen Tornionlaaksossa, se menee Ruotsin puolelle, ainakin Haaparannalle, joka on Tornionlaakson museon toiminta-alueella.

Minna Canthin päivän ja tasa-arvonpäivän 19.3. ohjelma sekä kevätkokouksen 2024 ajankohta ovat vielä suunnitteilla.

Teksti: Kaisa Lauri

Kuvassa seminaarin osallistujia, eturivissä alhaalla puheenvuoron käyttäneet kansanedustajat Jaana Ojala-Niemelä ja Katri Kulmuni sekä Perämeren Jätehuolto Oy:n toimintajohtaja Tuija Ahrikkala ja alhaalla heidän edessään Kemin kaupungin elinkeinopäällikkö Hanna Alila. Kuva: Raili Ilola

Naisen ääni – naiskuvia Tornionlaaksosta 9.3.–2.6.2024

Tornionlaakson museo viettää vuonna 2024 museon 10-vuotista historiaa Tornion ja Haaparannan yhteisenä museona ja samalla museon 110. toimintavuotta. Juhlavuoden teema on *Vårt gemensamma museum – Meän museo*.

Suomalaisen Naisliiton Tornion yhdistyksen toiveena on ollut monen vuoden ajan järjestää museon kanssa yhteisnäyttely, joka pohjautuu Naisten äänessä tallennettuihin pienoiselämäkertoihin. Että näyttely toteutuu juuri museon juhluvuonna, oli mieluinen yllätys.

Näyttelyssä tuodaan esille tornionlaaksolaisten naisten pienoiselämäkertoja ja aiheeseen liittyvää esineistöä. Näyttely esittelee henkilökuvien kautta tornionlaaksolaisten naisten vaikutusta suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin museon toiminta-alueella aina Muoniosta Simoon asti. Näyttelyssä on esillä eri ammattiryhmien edustajia eri aikakausilta aina 1600-luvulta tähän päivään suomeksi ja ruotsiksi.

Näyttely toteutetaan yhteistyössä Suomalaisen Naisliiton Tornion yhdistyksen, Ammattiopisto Lappian, Naisten äänen ja Tornionlaakson museon kanssa. Näyttely on osa Tornionlaakson museon Vårt gemensamma museum – Meän museo -juhluvuotta.

Naisen ääni - naiskuvia Tornionlaaksosta -näyttely avataan kansainvälisenä naistenpäivänä 8.3.2024.

Teksti: Raili Ilola

VAASAN SUOMALAINEN NAISKLUBI

Vaasan Suomalaisen Naisklubin toiminta jatkuu vireänä perustajien jalanjälkiä seuraten. Olemme saaneet uusia aktiivisia jäseniä.

Työtä ikääntyneiden hyväksi

Ydintoimintaamme on tarjota turvallinen koti runsaalle 40 vuokralaisellemme voittoa tavoittelematta. Pyrimme luomaan yhteisöllisyyttä asukkaiden keskuudessa järjestämällä kerran kuukaudessa ohjelmallisen kahvituokion. Klubimme huoneistossa kokoontuu lisäksi kerran kuukaudessa jäsentemme ohjaama asukkaiden lukupiiri sekä keskustelukerho, missä voi yhdessä vaihtaa ajatuksia ja kysyä neuvoja. Useat asukkaat ovat tottuneet soittamaan muutamille klubimme jäsenille halutessaan vain jutustella. Joka kesä järjestämme asukkaille kesäretken lähialueen nähtävyyksiä katsomaan. Naisklubin rakennuttama, vuonna 1974 valmistunut Liesitalo täyttää tänä vuonna 50 vuotta, ja suunnitelmis- sa on järjestää alkukesästä pihajuhla talon asukkaille.

Vakiintuneena toimintana ovat viikoittaiset säännölliset vierailut kahdessa kaupungin hoivakodissa. Sään ja hoivakotiasukkaiden

toiveen mukaan ulkoillaan, pelataan bingoa, lauletaan, askarrelaan ja muistellaan entisiä aikoja klubilaisten valmistamien muistelu- laatikoiden avulla. Levyraati on myös hyvin suosittu. Pari kertaa vuodessa järjestetään vohvelikes- tit.

Jäseniltoja ja harrastustoimintaa

Kuoron toiminta on hyvässä nos- teessa. Vaasan Suomalainen Nais- klubi perusti vuonna 1928 oman kuoron, joka oli aikanaan Suomen toinen naiskuoro. Kuoro lauloi aluksi vain omissa tilaisuuksissa, mutta kehittyi vähitellen konsert- tikuoroksi. Perinne jatkuu: useita Naisklubin jäseniä on mukana seniorien LauluLiisat-kuorossa, jolle Naisklubi tarjoaa klubin huo- neiston harjoitustilaksi säännölli- siin harjoituksiin. Esiintymisiä on eri tilaisuuksissa. Kuoro lauloi mm. viime syksyn Minna Canth -seminaarissa Vaasan kaupungin- talolla salin täyteiselle juhlaväelle. Kuoro esiintyy kevään mittaan mm. palvelutaloissa ja Vaasan Kuorofestivaalilla.

Klubissa toimii myös pieni, ko- koonpanoltaan osin vaihteleva ru- noryhmä, joka järjestää ohjelmaa sanoin ja sävelin muutamiin klubi- tilaisuuksiin. Viimeksi heitä kuultiin Naisliiton syysseminaarin juhlaillallisella Vaasassa viime syk- synä ja klubin omassa joulujuhlas- sa.

Jäsenistö puolestaan rientää kol- men viikon välein klubihuoneis- toon nauttimaan ohjelmatoimikun- nan suunnittelemasta ohjelmasta, josta löytyy tietoa ja viihdykettä moneen makuun. Tilaisuus alkaa pianistimme valitsemalla aiheeseen tai ajankohtaan sopivalla yhteis- laululla ja päättyy yhden jäsenen esittämään runoon tai elämänvii- sauksiin.

Runoryhmä esitti runoja naisista otsikolla Sisko, sinussa on kaikki. Kuvassa oik. Ritva, Pirkko, Marjatta, Terttu ja Kirsi. Kuva: Hans Björknäs

Vuosi 2024 alkoi toivelauluilla ja viiden jäsenen tunnepitoisella Elämäni biisi -kisalla. Lisäksi on kuultu Vaasan arvorakennusten historiasta. Vanhin säilynyt rakennus on Vanhassa Vaasassa sijaitseva Falanderin talo, joka on ainoita Vaasan palosta 1852 säilyneitä rakennuksia. Uusi Vaasa rakennettiin nykyiselle paikalle palon jälkeen 1860-luvun alussa. On kuultu myös Pohjanmaan hyvinvointialueen organisaatiosta ja käyty katsomassa kotimainen uutuselokuva *Myrskyluodon Maija*. Tulossa kevään aikana on kunniajäsenemme **Pirkko Koskiahteen** muisteluksia klubin toiminnasta, virtuaalinen teatterikierros Vaasan kaupunginteatterissa sekä kevätretki Vähäänkyröön Kolkin kartanoon.

Klubimme jokainen jäsen on mukana omalla itselle sopivalla panoksella. Osa osallistuu sukkiin, myssyjen yms. kudontaan, tarjoaa olkapäätä ja käy vierailulla yksinäisten luona. Klubimme ohjen- uorana on: jos haluat lisätä elämääsi onnellisia päiviä, auta jotakuta toista.

Teksti: Marjatta Björknäs

Kuvassa 13.2.2024 nais- klubilaiset Riitta, Annele, Marketta, Marjut, Raija, Marjatta, Maj-Len ja Tarja vierailulla Ruukinkar- tanon palvelutalossa. Ohjelmassa oli asukkaille bingoa ja tuliaisiksi jaettiin ystävänpäivä-ter- vehdykset.

- "Bingo keräsi 12 osal- listujaa ja oli tällä kertaa yksi koväänisimmästä, hausimmista ja innok- kaimmista vierailuis- tamme", kertoo klubin vierailujen organisoija Marjut Berglund.

MoniNaista - Kulttuurivinkkejä ja tapahtumia

Yhdistykset vinkkaavat halutessaan kotiseutunsa kulttuuritapahtumista

HELSINKI

Poimintoja pääkaupunkiseudulta

Kuusisaaresta, kauniissa luonnonympäristössä löytyy kaksi museoaarretta: Didrichsenin taidemuseo esittelee Nordean Taidesäätiön kokoelmaa Taide muuttuvassa maailmassa 10.2.–26.5.2024. Museota ympäröivä veistospuisto on tutustumisen arvoinen sekin ja aina avoin kävijöille.

www.didrichsenmuseum.fi

Aivan Didrichsenin taidemuseon vieressä sijaitsee koti- ja taidemuseo Villa Gyllenberg, Sen erityisnäyttely Schjerfbeck & muoti – taidetta ja pukuhistoriaa 1800–1950 on avoinna 14.2.–9.6.2024. www.villagyllenberg.fi

Matkan varrelta Kuusisaareen löytyy myös Seurasaaren ulkomuseo, mitä hienoin paikka viettää rauhallista city-kevättä meren äärellä.

<https://www.kansallismuseo.fi/fi/seurasaarenulkomuseo>

Vierailijalle muistiin myös toinen helsinkiläisten kestopuosikeista Musiikkitalo, joka lupaa tapahtumia joka päivälle. Tilava kahvila, avoimia yleisökiertoja. <https://musiikkitalo.fi/>

Ja se toinen kestopuosikki on keskustakirjasto Oodi. <https://oodihelsinki.fi/>

Helsingin Messukeskus tarjoaa myös tapahtumia.

<https://messukeskus.com/tapahtumat/>

HÄMEENLINNA

Tapahtumista ja menopaikoista ei Hämeenlinnassa ole puutetta. Kirjastomme tarjoaa jatkuvasti mielenkiintoisin kirjallisuussilloja vierailijoineen. Hauhon ja Janakkalan musiikkijuhlilla pääsee kuulemaan laatukonsertteja heinäkuussa ja maaliskuussa. Kesäteatteri kutsuu musiikkikomediaan *Elämältä kaiken sain*, Pepe Willbergin hittien hengessä. Eikä messujakaan puutu. Kaikista tapahtumista saa yksityiskohtaisempaa tietoa nettisivuilta:

<https://www.hameenlinna.fi/tapahtumat/>

Museo Skogsterissa on meneillään syyskuun loppuun asti kestävä Heljä Liukko-Sundström-Kotiemme keramiikkataiteilija näyttely. Liukko-Sundström halusi tuoda kerami-

kallaan iloa ja lämpöä tavallisiin koteihin. Kaikilla taitaa olla kukka- ja puputauluja kotien koristeena. Hyvän mielen näyttely!

Hämeenlinnan teatterissa menee monta kiinnostavaa näytelmää. *Rotien Pyhimys* taitaa olla varsinainen menestys meidän teatterille. Kiertävä esitys *Ei kertonut katuvaansa* on ohjelmistossa huhtikuun loppuun asti.

Dialogia! -festivaali avaa uusia ovia musiikin, sanan, kuvan, tanssin ja teatterin välille. Jo kolmannen kerran toteutettu festivaali myytiin hetkessä loppuun ja nyt toivomme Taidemuseon järjestävän uusinnan kesällä. **Seela Sellan** rakkausrunot, **Pia Freudin** rakkauslaulut ja Kristiina Kuusiston rakkaussoitto hurmaa isomman porukan. Jäädään odotamaan uusintaa.

OULU

Oulun taidemuseon näyttely KIPU 9.2.-25.8.2024 pohtii elämän haavoittuvuutta ja haurautta turvattomuuden, yksinäisyyden ja syrjäytymisen, mutta myös toiveikkuuden näkökulmasta.

Oulun teatterin ohjelmistossa:

Varjoja paratiisissa, perustuu Aki Kaurismäen elokuvaan vuodelta 1986. Esitykset 1.3.–18.5.

Leevi Madetoja: *OKON FUOKO – Näe minut*, balettipantomii: Oulun Sinfonia, Jojo – Oulun Tanssin Keskus ja Oulun Kamarikuoro. Koreografi Alpo Aaltokoski. Esitykset Oulun teatterissa 11.4 ja 12.4.

VOI LUOJA! Tampereen Työväen Teatterin komediavierailu Oulun teatterissa 10.5. Häpeämätön komedia ennakkoluuloista ja vihamielisistä väärinkäsityksistä.

TORNIO

Menovinkkejä Pohjois-Suomessa:

Tapahtuma Piaf, 16.2. – 6.4.2024
Tanssiteatteri Rimpparemmiin 50-vuotis juhluvuoden suurteos, ohjaus **Ari Numminen**.
Tanssin näyttämö, Kulttuuritalo Wiljami, Rovaniemi.

Kemin teatteri

Pohjolan mieletön historia - Eli kuinka selvitä Pohjois-Suomessa

- ”Revyttelevä kreisi komedia.”
Käsikirjoitus, ohjaus & lavastus **Sepo Honkonen**. Ohjelmistossa huhtikuulle saakka.

Aineen taidemuseo, Tornio

FOKUS-näyttelysarjassa taidegra-fiikkaa. Ensimmäisenä rovaniemeläisen **Sointu Viinikan** (1939–2021) puupiirroksia 30.1.–31.3.

Jaettu poissaolo / En delad frånvaro / A Shared absence

Näyttely 23.2.–12.5. käsittelee tornionlaaksolaiseen identiteettiin liittyviä teemoja. Ruotsalaisen taiteilijaduon **Karin Keisun** (1995, Juoksengi, Ruotsi) ja **Josse Thuressonin** (1992, Tukholma) uutta tuotantoa.

VAASA

Musiikkitapahtumia Rannikko-Pohjanmaalla

Poimintoja:

• **Vaasan Kuorofestivaali XXX** (9.–12.5.). Kansainvälinen laulu- ja kuoromusiikin suur tapahtuma avoinna kaikille kuoroille ja lauluyhtyeille, juhlii 30-vuotista juhluvuottaan!

• **Kaskisten Musiikkikesä** (12.–13.5.)
Upeita kesäkonsertteja merellisissä maisemissa.

• **Ilmajoen Musiikkijuhlat** (7.–17.6.)
Kotimaisia ooppera- ja konserttielämyksiä Kyrönjoen perinnemaisemissa.

• **Korsholman Musiikkijuhlat** (24.–31.7.)

• **Tove Teuvalla -ooppera** (3.8. - 11.8.)
Kantesitys kesän 2024 Korsholman Musiikkijuhlilla, Teuvan kirkossa. Oopperan tapahtumat ja teema kiehtoutuvat Tove Janssonin maalaaman Teuvan kirkon alttaritaulun ”Kymmenen neitsyttä”, ympärille. Oopperan ohjaa **Jorma Uotinen**.

Lue lisää:

www.bothniaclassic.fi/ajankohtaista